

Una dona a Berlín

Estic llegint *Una mujer en Berlín*, publicat enguany en espanyol per Anagrama. Es tracta d'un diari anònim perquè l'autora ha volgut que no se'n sàpiga el nom per la duresa (i subtilesa) de les experiències explicades i perquè deu trepitjar més d'un ull de poll a la vella i disciplinada Alemanya. L'editor n'explica la peripècia editorial amb prou més destresa que no faria jo. El cert és que és una obra d'una finíssima observació; és una obra plena de detalls que enraonen de la desintegració d'una societat i d'una cultura i, finalment, és una perspectiva inèdita de les conseqüències de ser vençuda en una guerra. L'autora exposa una veu d'una sensibilitat femenina extremadament clarivident, primer, perquè és una dona formada, i segon, perquè és –com ja he dit– una observadora finíssima.

Una perla: el pa té un valor absolut. La moneda, un de relatiu. Depèn del govern. Si el govern es desintegra, la moneda també. El pa, fins en la més

pura destrucció, pot ser digerit. Una obvietat, ja està entès però és que *Una mujer en Berlín* pot ser llegida i interpretada des de moltes perspectives. La que apunto: l'esgrunament del Tercer Reich i una nació. La segona: la pèrdua de poder dels homes. L'autora anònima s'adona que els homes són incapços de defensar-la davant de la colla de pagesots russos que ocupen Berlín la primavera del 1945.

Perquè, si encara no ho havia dit, el diari conta els darrers dies de la batalla de Berlín i l'ocupació de la *ciutat cadàver* pels soldats russos. La narradora escriu tot el que veu i sent amb una lucidesa que deixa clavat. Una lucidesa que sembla el colofó d'una civilització, per cert. La finor del bisturí de la seua escriptura produeix vertigen, interès, sorpresa. Sobretot en el relat de l'ocupació, de l'aparició de les masses de soldats i de les caguerades de cavalls, que hi són indistriablement associades.

No cal dir que un dels nuclis més durs

Andreu Loncà

Andreu Loncà

del volum és la violació de les dones alemanyes pels soldats russos. Planes i planes són dedicades a totes les tragèdies familiars i personals d'aquestes dones rosses i estilitzades que deurien fer tornar bons els pudents soldats de l'estepa. En fi, és una lectura apassionant i directa que no s'esgota en una ressenya. El volum parla també de certes fondàries abismals dels mascles: la fúria i la violència dels homes cap a les dones conquerides que es tornen trofeu o presa de caça. Les violacions en grup. La irrupció del llop que viu en el fons de l'espècie.

És una obra plena de detalls que enraonen de la desintegració d'una ciutat i d'una cultura